

jo sento
tu sents
ell sent
nosaltres sentim
vosaltres sentiu
ells senten

Segueixen aquest model els verbs: collir, cosir, escopir, obrir, omplir, bullir, dormir, fugir, morir.

jo pateixo
tu pateixes
ell pateix
nosaltres patim
vosaltres patiu
ells pateixen

Segueixen aquest model quasi tots els verbs en -IR que no hem citat en el grup anterior. Ex: llegir, aplaudir, repartir, seguir, etc.

Tria la forma adequada a cada frase:

- Jo (dormeixo/**dormo**/dorms) molt poques hores.
- Ells (aplauden/ aplaudeixen/aplaudeix) perquè els ha agradat l'obra.
- Nosaltres (fregim/fregeixim/fregiu) la carn a la paella.
- Vosaltres (fugiu/fugeixiu/fugen) del mal temps.
- Tu (pats/pates/pateixes) si arriba tard.
- El pobre home (moreix/ moren/mor) al final.
- Les amigues d'en Joan (senten/senteixen/sentem) molt que no hagi vingut.
- Jo (culleixo/cullo/cull) tot el que ha caigut.

0 5 *Posa en forma personal els verbs que hi ha entre parèntesis.*

- Jo cantava i (ballar) _____ quan estava content.
- Tu callaves i no (contestar) _____ quan estaves enfadada.
- Ella es queixava i (plorar) _____ quan estava malalta.
- Nosaltres acabàvem i (baixar) _____ quan estàvem cansats.
- Vosaltres empaitàveu i (agafar) _____ els gats.
- Els surmaven i (restar) _____ quan feien els exercicis.

0 6 *Uneix amb una línia les parelles que es corresponguin:*

ell	temia que no fes mal temps
nosaltres	temies que arribés massa aviat
ells	perdia el temps
vosaltres	perdïem la classe per culpa seva
tu	permetïeu que us prenguessin el pèl
ell	no permetien que anés a l'hospital
jo	creixia molt de pressa.

0 7 *Posa els verbs entre parèntesis en forma personal:*

- Jo teixia jerseis i els (oferir) OFERIA a les botigues.
- Tu parties i (repartir) _____ els torrons d'Alacant.
- En Pere fregia les patates i la Maria les (bullir) _____
- Nosaltres dormïem als concerts, però al final (aplaudir) _____
- Vosaltres, l'any passat, quan descobríeu un conill al bosc, el (seguir) _____ fins al seu cau.
- Els animals fugien, perquè (sentir) _____ que els caçadors s'acostaven.

0 8 *Posa els verbs entre parèntesis en forma personal:*

- En Pere acabava l'exercici i (venir) VENIA a ensenyar-me'l.
- Tots sabíem què volíes, però (callar) _____ per no descobrir-ho.
- Jo sempre perdïa diners quan (jugar) _____ amb tu.
- Vosaltres us queixàveu, però (permetre) _____ que arribessin tard.
- Les teves amigues tenien gràcia, però (cantar) _____ molt malament.
- L'Anna plorava quan (perdre) _____.
- Tu temies els lladres i (tancar) _____ la porta amb pany i clau.

O 9 Posa en forma personal els verbs que hi ha entre parèntesis:

- Abans sempre (llegir) LLEGIA el diari de la tarda, però ara (llegir) LLEGEIXO sempre el del matí.
- Vosaltres l'any passat (patir) _____ molt pels exàmens i aquest any no (patir) _____ gens.
- La Berta (descobrir) _____ moltes més coses ara que investiga tota sola. L'any passat no (descobrir) _____ res perquè la gent l'atabalava.
- Els carters (repartir) _____ les cartes molt ràpidament aquesta setmana. La setmana passada les (repartir) _____ més lentament perquè n'hi havia molts de malalts.
- Ara nosaltres (seguir) _____ una norma diferent de la que (seguir) _____ l'any passat.
- Jo sempre (corregir) _____ les faltes d'ortografia amb llapis vermell. Abans les (corregir) _____ amb un llapis verd.
- Tu ara (afegir) _____ més coses a la teva petició inicial, de la mateixa manera que ahir (afegir) _____ queixes a les que ja havies presentat primer.

O 10 Uneix amb una línia les parelles que es corresponguin:

jo	vam repartir els regals
tu	va vendre tot el que tenia
ell	vam escoltar la ràdio
nosaltres	vaig llegir moltes novel·les
vosaltres	vas conèixer el seu pare
ells	vau sortir per darrere
nosaltres	van acabar-se el vi

O 11 Omple els espais buits amb les formes verbals VAIG, VAS, VA, VAM, VAU, VAN:

- Tu _____ llegir la novel·la molt aviat. En Pere i la Maria la _____ acabar més tard perquè jo els _____ dir que no correguessin.
- En Joan _____ comprar-se una moto. Nosaltres no _____ saber dir-li quina marca era la millor i per això us ho _____ preguntar a vosaltres.
- Vosaltres _____ tancar la porta quan ells _____ obrir la finestra. Ho sé perquè ho _____ veure des de casa.

O 12 Posa en forma personal els verbs entre parèntesis:

- Jo cantaré i (ballar) _____ demà a la plaça.
- Tu callaràs i no (contestar) _____ perquè no has estudiat.
- Ell es queixarà i (plorar) _____ si li prens els diners.
- Nosaltres acabarem d'aquí dues hores i llavors (baixar) _____.
- Vosaltres empaiteu els gats i els (agafar) _____.
- Ells sumaran i (restar) _____ quan n'aprenquin a l'escola.

O 13 Completa les formes verbals següents amb les terminacions de persona adequades a cada cas. Recorda que les terminacions de futur són les mateixes per a tots els verbs:

- Va créixer molt l'any passat, segur que aquest any no créixerà tant.
- Tu vas perdre el tren ahir, suposo que demà no el podrà _____.
- Nosaltres li vam permetre d'arribar tard la setmana passada, però aquesta setmana no li ho permetrem _____.
- Jo vaig témer el seu mal geni, però mai més no el temerà _____.
- Ells van batre el rècord en la cursa de relleus, l'any que ve, però, no el batrà _____ una altra vegada.
- Vosaltres vau perdre molts diners en el negoci i potser encara en podrà _____ més.

O 14 *Tria la forma adequada a cada frase:*

- Jo (**llegiré**/llegeixiré/llegeixo) aquesta novel·la el mes que ve.
- Nosaltres (descobriu/descobrirem/descobrirem) qui és el culpable.
- Tu (sentiràs/sentàs/sents) demà els discos que et deixaré.
- Vosaltres (fregeixreu/fregeixiu/fregeireu) totes les patates per al sopar de demà.
- Ells (aplaudiran/aplaudeixiran/aplauden) quan s'acabi el concert.
- Ell (pateixirà/patirà/patrà) si no arribes aviat.
- Jo (carrejo/corregiré/corregeixiré) tots els exercicis.

O 15 *De totes les formes verbals que apareixen entre parèntesis a l'exercici anterior, n'hi ha unes que pertanyen a la conjugació dels verbs catalans i unes altres que són inventades. Destria-les en dues llistes segons aquest criteri:*

Inventades	No inventades
llegeixiré	llegiré
	llegeixo

O 16 *Tria la solució adequada:*

Avui jo } Ahir tu } Ahir jo }	vull anar al cine
Ell demà } Nosaltres ahir } Nosaltres avui }	volem menjar pollastre
Tu ahir } Nosaltres demà } Vosaltres demà }	voldrem entrar a classe
Ella ara } Ella demà } Ella ahir }	vol escriure una carta
Tu ahir } Tu ara } Jo ara }	vols beure vi
Vosaltres demà } Vosaltres ara } Nosaltres ara }	voleu parlar amb el director
Els ahir } Nosaltres ahir } Vosaltres ahir }	volien llegir el diari
Tu demà } Nosaltres ahir } Els demà }	voldran saber el resultat
Jo ahir } Tu ahir } Els ara }	volia cantar una cançó
Jo ara } Tu demà } Ell demà }	voldràs comprar aquest llibre

Vosaltres ara Vosaltres ahir Nosaltres ahir	} volíem rentar la roba
Demà ell Avui vosaltres Demà ells	} voldrà escoltar la ràdio
Tu ahir Jo ara Vosaltres ahir	} volies telefonar
Vosaltres demà Vosaltres ahir Nosaltres demà	} voldreu fumar
Jo ahir Tu ara Jo demà	} voldré continuar treballant
Vosaltres ahir Nosaltres demà Nosaltres ara	} volíeu casar-vos
Els ara Tu ara Nosaltres ara	} volen tallar la roba
Ara nosaltres Ahir ella Ahir tu	} volia veure-us

O 17 Uneix amb una línia les parelles que es corresponguin:

Jo	sou germans de la Maria
Tu	són simpàtics
Jo	som alts
Nosaltres	ets amic d'en Pere
Vosaltres	és el primer
Els	sóc de Manresa
Ei	sóc fuster

O 18 Omple els espais buits amb els pronoms JO, TU, ELL, NOSALTRES, VOSALTRES, ELLS.

- ELLS _____ eren molt rics.
- Quan _____ encara era molt petit, ell ja venia.
- _____ éreu els més feliços.
- _____ érem els representants del curs l'any passat.
- De petit, _____ eres molt llest.
- El curs passat _____ era l'entrenador de l'equip.
- Abans _____ éreu els seus amics.

O 19 Uneix amb una línia les parelles que es corresponguin:

Jo	seràs el director l'any que ve
Tu	seran sempre desgraciats
Ei	serem els últims d'arribar
Nosaltres	seré a Barcelona demà
Vosaltres	serà un bon metge
Els	sereu ben rebuts a la reunió

O 20 Omple els espais buits amb la forma adequada del verb ser:

- Avui _____ dilluns, ahir _____ diumenge, demà _____ dimarts.
- Ara vosaltres _____ a Barcelona, però ahir _____ a Girona i demà _____ a Lleida.
- Ara ells _____ amics, però ahir no ho _____. No sé si demà ho _____.
- Ara tu _____ taxista. Abans _____ fuster i demà potser _____ mecànic.
- Avui nosaltres _____ els últims, però ahir _____ els primers i demà també ho _____.
- Ara jo _____ jove. Fa quinze anys _____ un nen. D'aquí a cinquanta anys _____ vell.

O 21 Indica quines formes verbals corresponen als pronoms que hi ha al centre de cada cercle:

vols	faig	pot	fa	fèieu	serà	
sóc			feia		pot	
puc	JO		era	ELL	tenies	
tinc			tenia		té	
pots	fas	ets	podem	és	són	
eres	TU		fan	ELLS	volen	
tens			voldràs		fa	
			són		tenen	
fèieu	vols	podreu	tindrem	volem	poden	farem
tindran	VOSALTRES		tenim		NOSALTRES	som
volen			voldrem			són
	tenim	farà	podem	fem	vol	podem

O 22 Tal com fa l'exemple, completa aquestes frases amb les formes corresponents dels verbs poder, voler, tenir, fer i ser:

Ex: En Jaume, que és de Berga i fa de mestre a Barcelona, vol un cotxe, però no pot portar-lo perquè no té el carnet.

1. Jo, que _____ de Berga i _____ de mestre a Barcelona, _____ un cotxe, però no _____ portar-lo perquè no _____ el carnet.
2. Tu i la Núria, que _____ de Berga i _____ de mestre a Barcelona, _____ un cotxe, però no _____ portar-lo perquè no _____ el carnet.
3. Tu, que _____ de Berga i _____ de mestre a Barcelona, _____ un cotxe, però no _____ portar-lo perquè no _____ el carnet.
4. En Pere i la Mercè, que _____ de Berga i _____ fan de mestre a Barcelona, _____ un cotxe, però no _____ portar-lo perquè no _____ el carnet.
5. La Marta i jo, que _____ de Berga i _____ de mestre a Barcelona, _____ un cotxe però no _____ portar-lo perquè no _____ el carnet.

O 23 Completa aquestes frases amb les formes: ha estat o ha sigut, ha tingut, ha fet, ha volgut i ha pogut segons vagin bé pel sentit.

1. En Pere sempre _____ molt malcriat, _____ el que _____.
2. En Jaume sempre _____ molt capritxós, _____ el que _____.
3. L'Antoni sempre _____ molt voluntariós, _____ el que _____.

O 24 Ordena en cinc columnes aquestes formes verbals corresponents al pretèrit imperfect d'indicatiu dels verbs que treballam:

podia, volíem, feies, eren, teníeu, podien, feia, era, volíes, volien, tenies, fèieu, podíem, eres, tenia, érem, podia, era, teníem, volia, podíeu, feia, fèiem, éreu, tenien, volia, podies, feien, volíeu, tenia.

	VERB PODER	VERB VOLER	VERB TENIR
jo	_____	_____	_____
tu	_____	_____	_____
ell	_____	_____	_____
nosaltres	_____	_____	_____
vosaltres	_____	_____	_____
ells	_____	_____	_____
	VERB FER	VERB SER	
jo	_____	_____	
tu	_____	_____	
ell	_____	_____	
nosaltres	_____	_____	
vosaltres	_____	_____	
ells	_____	_____	

O 25 Completa aquestes frases amb la forma corresponent dels verbs entre parèntesis:

ex: Abans la Marta sempre cantava i ara no ho (FER) FA mai.

1. La Rosa abans sempre (PODER) _____ venir, en canvi ara no (PODER) _____ venir mai.
2. Si no (VOLER) _____ arribar tard, heu de marxar una hora abans.
3. Quan nosaltres (SER) _____ petits, sempre menjàvem sopes.
4. Per què us queixeu? No (VOLER) _____ conèixer gent?
5. Abans nosaltres ens divertíem molt i ara no ho (FER) _____ gens.
6. Abans aquells nois (SER) _____ molt amics i ara no ho (SER) _____ gaire.

O 26 Parlen en Pau i l'Alícia. Completa els espais buits d'aquest diàleg amb les formes corresponents dels verbs poder, voler, tenir, fer i ser:

Pau.— Què hi ha per dinar?

Alícia.— Que ja _____ gana?

Pau.— Tu diràs! Ja _____ les dues, i avui no he pogut esmorzar!

Alícia.— Què _____ que faci? Què t'agrada més?

Pau.— Arròs!
Alícia.— Arròs? Però si cada dia en _____!

Pau.— Sí, però _____ molt bo, l'arròs, quan el _____ tu.

Alícia.— Bé, doncs, _____ arròs. Però t'hauràs d'esperar una estona.

Pau.— No _____ esperar-me gaire, eh? a les tres he de _____ al despatx.

Alícia.— Així, com quedem? _____ arròs o no _____ arròs?

- J2** 1. N'hi ha. 2. Hi ha. 3. N'hi ha. 4. Hi ha. 5. N'hi ha. 6. N'hi ha. 7. Hi ha. 8. Hi ha. 9. N'hi ha. 10. Hi ha. N'hi ha.
- J3** Tu et talles les ungles. En Joan es pentina sol. La Núria i jo ens vestim de pressa. Tu i en Lluís us renteu les mans. Els nois es constipen sovint.
- J4** Aquesta porta s'obre sola. La Maria i jo ens acabem totes les pastes. La Núria i tu us expliqueu totes les coses. Aquells nois s'estimen molt. Per què t'estàs a casa els diumenges? Els cargols s'amaguen dins la closca.
- J5** Ens, m', us, t', li, li.
- J6** Us, li, ens, es, et, li, em.

L.- TEMPORALS

- L1** Ahir, AVUI, demà. Abans, ARA, després.
Aquest rellotge va bé SEMPRE i no s'espatlla MAI.
- L2** Va arribar ahir, em pensava que arribaria demà. Ara, abans. Mai, sempre.

M.- SITUACIONALS

- M1** Sobre; davant; darrere o al costat; al costat; lluny; dintre; sota; fora o dintre.
- M2** El tren passava xiulant per sota del pont. La pilota va anar a parar a fora del jardí. Al darrere de la casa hi ha un pou. El meu pare va plantar un arbre allà.

N.- QUANTITATIUS

- N1** a) poc, molt, gens; b) molt, gens, poc; c) gens, poc, molt; d) molt, poc, gens; e) moltes, cap, poques; f) pocs, molts, cap.
- N2** a) res; b) cap; c) cap; d) cap; e) res; f) res; g) cap; h) cap; i) res.
- N3** No...res; no...gens de; no...cap; no...gens de; no...res; no...res; no...cap; no...gens de; no...res; no...gens de; no...res; no...cap.
- N4** Ningú, tothom, res, molt, gens, cap, poc.
- N5** 3, 2, 0, 8, 7, 4, 9, 5, 1, 6, 10; 11, 15, 20, 18, 17, 12, 14, 19, 13, 16; 1.000, 1.000.000, 100, 70, 30, 50, 80, 40, 60, 90.
- N6** trenta, mil, noranta, quinze, deu, cent, vint, tres-cinc, tretze; seixanta.

O.- MORFOLOGIA VERBAL

- O1** Ex: ballo, contestes, plora, baixem, agafeu, resten.

- O2** Ex: canto-ballo, calles-contestes, es queixa-plora, acabem-baixem, empaiteu-agafeu, sumen-resten.
- O3** Ex: permets, temo, tem, creixem, perdeu, baten.
- O4** Ex: dormo, aplaudeixen, fregim, fugiu, pateixes, mor, senten, cullo.
- O5** ballava, contestaves, plorava, baixàvem, agafàveu, restaven.
- O6** Ex: ell creixia, nosaltres perdíem, ells no permetien, vosaltres permetíeu, tu temies, ell temia o perdia, jo temia o perdia.
- O7** Ex: oferia, reparties, bullia, aplaudiem, seguíeu, sentien.
- O8** Ex: venia, callàvem, jugava, permetíeu, cantaven, perdia, tancaves.
- O9** Ex: llegia-llegeixo, patíeu-patíu, descobreix-descobria, reparteixen-repartien, seguim-seguíem, corregeixo-corregia, afegeixes-afegies.
- O10** Ex: nosaltres vam repartir, jo vaig llegir, tu vas conèixer, ell va vendre, nosaltres vam escoltar, vosaltres vau sortir, ells van acabar-se.
- O11** vas, van, vaig; va, vam, va; vau, van, vaig.
- O12** ballaré, contestaràs, plorarà, baixarem, agafareu, restaran.
- O13** Ex: creixerà, perdràs, permetrem, temeré, batran, perdreu.
- O14** Ex: llegiré, descobriré, sentiràs, fregireu, aplaudiran, patirà, corregiré.
- O15** INVENTADES: llegeixiré, descobreixiré, sentàs, fregeixiré, fregeixiu, aplaudeixiran, aplauden, pateixirà, patrà, correjo, corregeixiré.
NO INVENTADES: llegiré, llegeixo, descobriu, descobriré, sentiràs, sentis, fregireu, aplaudiran, patirà, corregiré.
- O16** Ex: Avui jo, nosaltres avui, nosaltres demà, ella ara, tu ara, vosaltres ara, ells ahir, ells demà, jo ahir, tu demà, nosaltres ahir, demà ell, tu ahir, vosaltres demà, jo demà, vosaltres ahir, ells ara, ahir ella.
- O17** Ex: jo sóc, tu ets, jo sóc, nosaltres som, vosaltres sou, ells són, ell és.
- O18** Ex: ells, jo, vosaltres, nosaltres, tu, jo o ell, vosaltres.
- O19** jo seré, tu seràs, ell serà, nosaltres serem, vosaltres sereu, ells seran.
- O20** és, era, serà; sou, éreu, sereu; són, eren, seran; ets, eres, seràs; som, érem, serem; sóc, era, seré.
- O21** Ex: jo: tenia, faig, sóc, puc, tinc, vull, era, feia. Ell: fa, serà, feia, era, tenia, és, pot, té. Tu: fas, ets, pots, eres, tens, vols, voldràs. Ells: són, fan, són, poden, tenen, volen. Vosaltres: podreu, fèieu, feu. Nosaltres: farem, volem, tenim, voldrem, fem, podem, som.
- O22** Ex: és, fa, vol, pot, té; sóc, faig, vull, puc, tinc; sou, feu, voleu, podeu, te-

niu; ets, fas, vols, pots, tens; són, fan, volen, poden, tenen; som, fem, volem, podem, tenim.

O 23 ha estat o ha sigut, ha fet, ha volgut; ha estat o ha sigut, ha tingut, ha volgut; ha estat o ha sigut, ha fet, ha pogut.

O 24 podia, podies, podia, podíem, podíeu, podien; volia, volies, volia, volíem, volíeu, volien; tenia, tenies, tenia, teníem, teníeu, tenien; feia, feies, feia, fèiem, fèieu, feien; era, eres, era, érem, éreu, eren.

O 25 Ex: Fa; podia, pot; voleu; érem; volíeu; fem; eren, són.

O 26 Tens; són; vols; faig; és; fas; faré; puc; ser; vols/faig; vols/faig.

P.— POSSESIUS I DEMOSTRATIUS

P 1 Aquest, aquells, aquestes, aquella, aquelles, aquest, aquell, aquesta.

P 2 Allò; allà; això; aquí; això, allò, aquí; aquí, allà.

P 3 El meu; la teva; la meua, la meva; la teua, el teu; els meus, les meves; les teves, el meu; el seu; la nostra; la vostra; la seva.

Í N D E X

	pàg.
Nota preliminar.....	3
A.— Morfologia nominal.....	5
B.— Derivació.....	10
C.— Emmudiments.....	13
D.— Sí.l.laba tònica.....	16
E.— O àtona.....	17
F.— Vocal neutra.....	20
G.— Nasals.....	23
H.— Oclusives.....	24
I.— Fricatives.....	27
J.— Pronoms.....	29
L.— Temporals.....	33
M.— Situacionals.....	35
N.— Quantitatius.....	37
O.— Morfologia verbal.....	41
P.— Possessius i demostratius.....	54
Solucionari.....	56